

A background image showing two hands holding several Euro banknotes. One hand is holding a 10 Euro note, while the other is holding a 20 Euro note. The notes are fanned out, showing the intricate patterns and colors of the currency.

RAPPORT SCHULDHULPVERLENING

STAND VAN ZAKEN OPVOLGING AANBEVELINGEN REKENKAMERONDERZOEK SCHULDHULPVERLENING

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	3
2	RAPPORTAGE STAND VAN ZAKEN PER AANBEVELING	3
	Aanbeveling 2: Maak een analyse van het schuldenprobleem en de risicogroepen.	3
	Aanbeveling 3: Het gemeentelijk beleid en de geboden dienstverlening worden vastgelegd in een door de raad vast te stellen aanpassing van het huidige beleidsplan.	4
	Aanbeveling 4: Scherp samen met de uitvoering de doelen aan.	5
	Aanbeveling 5: Zorg voor een goede bezetting	5
	Aanbeveling 6: Verbind beleid en uitvoering.	6
	Aanbeveling 7: Zorg voor meer structuur en aansturing van de uitvoering	6
	Aanbeveling 8: Creëer beter zicht op (on)mogelijkheden van de klant aan de 'voorkant'.	7
	Aanbeveling 9: Registreer belangrijke gegevens over de uitvoering.	8
	Aanbeveling 10: Versterk de aansturing	8
	Aanbeveling 11: Organiseer betere afstemming en samenwerking binnen de gemeente	9
	Aanbeveling 12: Registreer de schuldhulpvragen in de buurten.	9
	Aanbeveling 13: Maak de toegang tot schuldhulpverlening inzichtelijk	10
	Aanbeveling 14: Werk beter samen met vrijwilligersorganisaties	10
	Aanbeveling 15: Versterk de samenwerking met Plangroep	11
	Aanbeveling 16: Werk doelgerichter en meer structureel aan preventie	12
	Aanbeveling 17: Organiseer de vroegsignalering goed en inzichtelijk	12
	Aanbeveling 18: Verbeter het inzicht en de grip op bewindvoering	13
	Aanbeveling 19: Kies het perspectief van de inwoners	14

1 INLEIDING

In december 2019 presenteerde de rekenkamercommissie haar rapport over schuldhulpverlening in Venlo aan uw gemeenteraad. In de zomer van 2021, ruim anderhalf jaar na het verschijnen van het oorspronkelijke rapport, heeft de rekenkamercommissie opnieuw naar de schuldhulpverlening gekeken met een zogenaamd opvolgingsonderzoek. Daarbij is onderzocht hoe de door uw gemeenteraad vastgestelde aanbevelingen van het rekenkameronderzoek zijn opgepakt.

Op 22 december 2021 heeft uw gemeenteraad tijdens de besluitvormende raadsvergadering gesproken over dit opvolgingsonderzoek. Naar aanleiding van deze raadsvergadering heeft het college toegezegd een rapportage op te stellen met daarin de actuele stand van zaken over de opvolging en prioritering van de aanbevelingen van het rekenkameronderzoek schuldhulpverlening.

2 RAPPORTAGE STAND VAN ZAKEN PER AANBEVELING

De rekenkamercommissie heeft in haar eerste onderzoek 19 aanbevelingen gepresenteerd. Aanbeveling 1- Vraag van het college een actieplan en ga dat controleren- was gericht aan uw gemeenteraad zelf en maakt geen onderdeel uit van deze rapportage. Hieronder staan de overige 18 aanbevelingen met daarin de stand van zaken en de toelichting daarop.

[Aanbeveling 2: Maak een analyse van het schuldenprobleem en de risicogroepen.](#)

Maak een goede probleemanalyse van de schuldenproblematiek bij inwoners van de gemeente Venlo in relatie tot armoede in bredere zin. Bepaal kwetsbare doelgroepen en in te zetten instrumentarium, inclusief preventiemaatregelen en vroegsignalering.

Stand van zaken:

Deze aanbeveling is opgepakt. De uitvoering hiervan is in ontwikkeling.

Toelichting:

Analyse

Op basis van landelijke data en onderzoeken heeft het college in beeld gebracht welke groepen het meeste risico op schulden lopen. Het risico op schulden ontstaat veelal bij bepaalde levensgebeurtenissen (life-events).

Concreet; Huishoudens met kinderen die 18 jaar worden en werkenden met wisselende inkomsten lopen het grootste risico om in schulden te geraken.

Kinderen die 18 jaar worden, beginnen met een nieuwe baan, of juist stoppen met werken zijn life-events met een financieel risico.

Er is een preventieplan opgesteld waarbij het college zich richt op deze life-events om zo schulden te voorkomen. (Zie ook aanbeveling 16) Aan dit preventieplan wordt sinds vorig jaar ook uitvoering gegeven.

Vroegsignalering

Met ingang van 1 januari 2021 is de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening (Wgs) gewijzigd. Nieuw in deze wet is dat gemeenten verplicht een hulpaanbod doen, op het moment dat een signaal over betalingsachterstanden wordt ontvangen. Deze wet maakte het daarmee ook mogelijk om afspraken te maken over het doorgeven van betalingsachterstanden. Door middel van convenanten met zogeheten 'vaste lasten partners' ontvangt het college nu maandelijks signalen over de betalingsachterstanden in vaste lasten.

Al deze signalen komen binnen in een speciaal registratiesysteem dat hiervoor is ontwikkeld: RIS Vroeg eropaf. Naast het feit dat het college inwoners actief een hulpaanbod doet, geven deze signalen ook veel inzicht in de aard en omvang van schuldenproblematiek in Venlo.

Bij de aanloop van deze werkwijze zaten nog allerlei kinderziektes, waardoor deze informatie nog niet gebruikt kon worden voor een goede analyse. Inmiddels is de kwaliteit van deze data sterk verbeterd. In de loop van 2022 stelt het college een rapportage op over de aanpak vroegsignalering in Venlo. Daarmee geeft het college ook inzicht in de aard en omvang van de schuldenproblematiek in Venlo op basis van de ontvangen signalen.

Aanbeveling 3: Het gemeentelijk beleid en de geboden dienstverlening worden vastgelegd in een door de raad vast te stellen aanpassing van het huidige beleidsplan.

Gemeentelijk beleid en geboden diensten vastleggen in een verordening. Daarmee is duidelijk vastgelegd wat de gemeente de inwoners te bieden heeft en waartoe de gemeente zich verplicht.

Stand van zaken:

Deze aanbeveling is volledig opgepakt en afgerond.

Toelichting:

Deze aanbeveling is afgerond.

Op basis van deze aanbeveling heeft uw gemeenteraad het addendum bij het beleidsplan "actief uit armoede en schulden" vastgesteld.

In navolging op deze aanbeveling: De Wet gemeentelijke schuldhulpverlening schrijft voor dat de gemeenteraad iedere vier jaar een nieuw plan vaststelt. Het huidige beleidsplan "actief uit armoede en schulden" loopt eind 2022 af. In

aanloop naar 2023 stelt het college een nieuw armoedebeleid op. Schuldhulpverlening wordt daar een onderdeel van. Om te komen tot een nieuw armoedebeleid wordt in dialoog met inwoners, maatschappelijke partners en uw raad het huidige beleidsplan geëvalueerd. Daarnaast worden de verzamelde data gebruikt als fundament voor het nieuwe armoedebeleid.

Aanbeveling 4: Scherp samen met de uitvoering de doelen aan.

Geformuleerde doelstellingen van het reguliere schuldhulpverleningsbeleid, preventie en vroegsignalering, op systematische wijze vertalen in haalbare, concrete en meetbare doelen. Kwantificeer zoveel mogelijk de te verwachten effecten.

Stand van zaken:

Deze aanbeveling is opgepakt. De uitvoering hiervan is nog in ontwikkeling.

Toelichting:

Het college heeft inzichtelijk gemaakt welke haalbare en concrete doelstellingen nagestreefd worden – dit moet nog worden voorgelegd aan audit-commissie voor vertaling in Meetbaar Venlo.

Daarnaast heeft het college geprobeerd meetbaar vast te laten stellen of de gemiddelde schuldhoogte daalt door effectief beleid. Het college meet het effect van preventie en vroegsignalering door de gemiddelde schuldhoogte bij aanvang van een traject te registreren. Bij curatie moet 85% van de schuldhulptrajecten schuldenvrij worden afgesloten. Het huidige slagingspercentage is 98%

Vervolg:

Vanuit het programma Bedrijfsvoering wordt gemeente breed vorm en inhoud gegeven aan 'informatie gestuurd handelen'. In Q3 2021 is in dit kader voor het armoede- en schuldhulpverleningsbeleid een pilot gestart gericht op de monitoring effectiviteit armoedebeleid. Dit proces wordt begeleid door Sozastar. De uitkomsten van dit traject vormen de basis voor het nieuwe armoedebeleid.

Aanbeveling 5: Zorg voor een goede bezetting

Zorg voor voldoende capaciteit en zoveel mogelijk continuïteit in de inzet voor zowel beleid als uitvoering van schuldhulpverlening.

Stand van zaken:

Deze aanbeveling is volledig opgepakt. Er wordt continue gemonitord of de capaciteit voldoet of dat er bijgesteld moet worden.

Toelichting:

Het college heeft onderzocht wat de capaciteit is van gemeentes met vergelijkbare omvang. Deze is zeer divers, namelijk tussen de 50 en 150

cliënten per fte. Op basis van die gesprekken, heeft het college besloten in te zetten op 1 fte voor een caseload van 50 à 60 cliënten. Dit zijn de cliënten die de adviseurs schuldhulpverlening zelf (intensief) begeleiden. Daarnaast zijn de adviseurs schuldhulpverlening aanspreekpunt voor Plangroep voor de cliënten die daar in begeleiding zijn. Het college houdt de caseloads daarbij aan de lage kant in vergelijking met andere gemeentes, zodat maatwerk en individuele gesprekken goed geborgd kunnen worden.

Met de huidige formatie van 5,17 fte kunnen jaarlijks tussen de 250 en 300 inwoners geholpen worden. Het aantal cliënten dat op dit moment (datum: 14 februari 2022) ondersteund wordt door een adviseur schuldhulpverlening is 161. Daarnaast worden 340 cliënten door Plangroep geholpen met een schuldregeling.

Er zit op dit moment dus nog ruim voldoende speling in de formatie om een groei van eventuele nieuwe cliënten op te kunnen vangen. Daarnaast is het contract met Plangroep zodanig dat het aantal cliënten nog fors kan groeien.

De ontwikkelingen rondom de caseload wordt wekelijks via een dashboard gevolgd, waardoor op tijd verandering in de capaciteit kan worden aangebracht als de huidige formatie niet meer voldoet.

Aanbeveling 6: Verbind beleid en uitvoering.

Maak een inhoudelijke verbinding tussen beleidsontwikkeling en beleidsuitvoering bij schuldhulpverlening. Door meer gestructureerde uitwisseling van informatie en regulier overleg kan het beleid tussentijds worden bijgestuurd en kan de nieuwe beleidsontwikkeling beter worden gevoed.

Stand van zaken:

Deze aanbeveling was reeds volledig opgepakt en wordt continu uitgevoerd.

Toelichting:

Er is periodiek afstemming tussen beleid en uitvoering.

Aanbeveling 7: Zorg voor meer structuur en aansturing van de uitvoering

Maak (tijdelijk) extra capaciteit beschikbaar voor nadere structurering van werkprocessen en teamopbouw en consistente aansturing van de uitvoering.

Stand van zaken:

Deze aanbeveling is volledig opgepakt en uitgevoerd

Toelichting:

De werkprocessen zijn vastgelegd en ingericht in de systemen. Er wordt gezorgd voor een consistente aansturing op dit proces.

Op basis van de huidige formatie (5,17 fte) en de verbetering in de afstemming tussen beleid en uitvoering, is vastgesteld dat het vooralsnog niet nodig is om een senior/meewerkend voorman toe te voegen aan het team.

Aanbeveling 8: Creëer beter zicht op (on)mogelijkheden van de klant aan de 'voorkant'.

Maak waar mogelijk gebruik van instrumenten die hun waarde (elders) hebben bewezen om "aan de voorkant" van het schuldhulpverleningstraject een goed beeld te krijgen van de mogelijkheden (leerbaarheid en zelfredzaamheid) van de klant (bijv. gebruik van Mesis).

Stand van zaken:

Deze aanbeveling is volledig opgepakt en uitgevoerd.

Toelichting:

Het doel van een screeningsinstrument is om een goed beeld te krijgen van de mogelijkheden van de cliënt (leerbaarheid en zelfredzaamheid). Hiervoor heeft het college verschillende screeningsinstrumenten onderzocht. In de brief van het college inzake het opvolgingsonderzoek van de rekenkamercommissie d.d. 17 december 2021 is uw raad hier reeds over geïnformeerd

Door de rekenkamercommissie werd de Mesis-toets aangedragen als voorbeeld. 100 van de 352 gemeentes gebruiken de Mesis-toets. Uit onderzoek van het college is gebleken dat de Mesis-toets ongeschikt blijkt voor dit doel. Er zijn negatieve ervaringen mee in andere gemeentes. De Mesis-toets werpt een drempel op voor cliënten om zich aan te melden voor schuldhulpverlening. Andere relevante screeningsinstrumenten zijn niet voorhanden gebleken.

De persoonlijke benadering door de professional sluit het beste aan. Voor de gespreksvoering wordt wel gebruik gemaakt van een formulier dat gebaseerd is op de zelfredzaamheidsmatrix en de Mesis-toets.

Per onderdeel (werk/inkomen, schulden, sociale contacten, gezondheid, wonen etc.) wordt beoordeeld in welke mate de klant zelfredzaam is. Hiermee sluit het college aan bij de diverse leefgebieden van de cliënt. Deze werkwijze wordt breed gebruikt binnen het Maatschappelijk Domein. Dit bevordert het integrale werken.

Aanbeveling 9: Registreer belangrijke gegevens over de uitvoering.

Investeer op korte termijn in betere registratie- en administratiesystemen bij de gemeentelijke schuldhulpverlening, zodat meer zicht komt op zowel de omvang en aard van de schuldhulpvraag als op de geboden schuldhulpverlening en de effectiviteit daarvan.

Stand van zaken:

In het opvolgingsonderzoek van de rekenkamercommissie (november 2021) wordt gesteld dat dit punt deels is uitgevoerd omdat het niet terug te zien is in de P&C cyclus. In de oorspronkelijke aanbeveling was dit niet opgenomen. De oorspronkelijke aanbeveling is volledig opgepakt en uitgevoerd.

Toelichting:

De gegevens zijn overzichtelijk gemaakt in een dashboard en worden sinds 1 januari 2021 geregistreerd. Sindsdien wordt een historie aan betrouwbare data opgebouwd waaruit conclusies getrokken kunnen worden.

In overleg met de audit-commissie wordt nog vastgesteld op welke concrete, meetbare zaken uw raad op hoofdlijnen geïnformeerd wil worden. Nadat de audit-commissie heeft vastgesteld welke indicatoren terugkomen in meetbaar Venlo wordt uw raad hier ook structureel via de P&C cyclus over geïnformeerd.

Aanbeveling 10: Versterk de aansturing

Agendeer op managementniveau met regelmaat de stand van zaken in de uitvoering en de voortgang van het actieplan. Rapporteer ook buiten de P&C-cyclus als daar aanleiding voor is.

Stand van zaken:

Deze aanbeveling is volledig opgepakt en wordt uitgevoerd.

Toelichting:

De sturingsinformatie is vastgelegd in een dashboard (zie ook 'stand van zaken' op punt 9).

Het rapporteren vindt plaats in de verantwoordingsgesprekken binnen de organisatie.

Als er aanleiding toe is rapporteert het college bij buiten de P&C-cyclus om aan uw raad, over de voortgang van het actieplan. Dat is ook toegezegd tijdens de raadsvergadering van 22 december 2021. Tot op heden was er geen aanleiding toe.

Aanbeveling 11: Organiseer betere afstemming en samenwerking binnen de gemeente

Maak concrete afspraken over afstemming, overleg en samenwerking tussen het cluster schuldhulpverlening en het team rechtmatigheid sociaal domein. Met de signalering van schulden en het overleg daarover op cliëntniveau kan men eerder en beter inspelen op de situatie van de cliënt.

Stand van zaken:

Deze aanbeveling is volledig opgepakt en wordt uitgevoerd.

Toelichting:

Het college heeft in beeld op welke plaatsen in de organisatie inwoners met (risico op) schulden gevonden kunnen worden. Afspraken inzake de Participatiewet hieromtrent zijn gemaakt.

Teams werken nauw samen als er sprake is van schuldenproblematiek en er wordt kennis gedeeld, bijvoorbeeld middels een workshop over schulden, die gegeven wordt aan inwoners die zich melden voor een uitkering. Op dit moment werken teams stadsdeelgericht, en op die manier zijn medewerkers vanuit verschillende disciplines aan elkaar gekoppeld. Eén keer per week vindt er een zorgnetwerkoverleg plaats verdeeld over de stadsdelen. Daarbij sluiten ook externe partijen en de sociale wijkteams aan.

De lijnen tussen de verschillende teams zijn kort. Wanneer iemand zich aanmeldt voor uitkering, krijgt die persoon meteen ondersteuning. Er wordt ook gekeken hoe organisaties als Humanitas daar ter plekke mee kunnen ondersteunen, zodat ook zij vroegtijdig bekend zijn en hulp kunnen bieden.

Dit is een continu proces.

Aanbeveling 12: Registreer de schuldhulpvragen in de buurten.

Overleg met de sociaal wijkteams, en mogelijk ook de buurtteams, om te zorgen voor eenvoudige registratie van aantal, aard en afhandeling van vragen over schulden.

Stand van zaken:

Deze aanbeveling is opgepakt. De uitvoering hiervan is nog in ontwikkeling.

Toelichting:

De registratie van (aan)vragen en de afhandeling van schuldhulpverlening op grond van de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening ligt bij het college. Bij de registratie wordt vastgelegd wat de herkomst is van de aanvraag of melding. Daar horen ook alle meldingen vanuit schuldeisers bij in het kader van vroegsignalering van schulden. Er zijn korte lijnen tussen de schuldhulpverleners, het sociaal team en de budgetcoaches van Includio, zodat de vragen op de juiste plek terecht komen.

Externe partijen, houden hun eigen registratie bij en gebruiken hierbij hun eigen systemen. Vanuit het oogpunt van de privacywetgeving (AVG) is het niet reëel dat al deze informatie via een punt wordt ontsloten.

Door goede samenwerking en periodiek overleg met samenwerkingspartners krijgt het college wel inzicht in het aantal en aard van de vragen bij de verschillende partijen.

De komende periode onderzoekt het college samen met Includio hoe de monitoring van vragen verder kan worden vormgegeven.

Aanbeveling 13: Maak de toegang tot schuldhulpverlening inzichtelijk

Maak een overzichtelijk plaatje van de diverse toegangsmogelijkheden tot schuldhulpverlening, en de rol en positie van het cluster schuldhulpverlening daarin. Daarbij moet ook worden verduidelijkt wat de rol en inzet is van wijk- en buurtteams, zodat duidelijk is wat zij wel en niet kunnen en mogen aanbieden aan hulpverlening. Het plaatje vormt de basis voor het maken van afspraken, beschrijven van werkprocessen voor doorverwijzing en het investeren in training en coaching van wijkteammedewerkers en -vrijwilligers op het vlak van schuldhulpverlening.

Stand van zaken:

Deze aanbeveling is opgepakt. De verdere uitvoering hiervan is - in verband met nadere afstemming met betrokken partijen- nog in ontwikkeling.

Toelichting:

In samenwerking met de Alliantie Vrijwillige Schuldhulp heeft het college in beeld gebracht welke partijen allemaal betrokken zijn bij de toegang tot schuldhulpverlening. Zoals ook uit het rekenkameronderzoek bleek, is geconstateerd dat de toegang nu voor zowel inwoners, vrijwilligers als professionals niet altijd even duidelijk is. Het college wil de drempel voor inwoners zo laag mogelijk houden. Daarbij is het niet belangrijk waar of bij welke partij inwoners zich melden met hun hulpvraag, het gaat erom dat zij uiteindelijk op de juiste plek worden geholpen. Dit vraagt goede onderlinge afstemming tussen de partijen.

Dit gebeurt in twee stappen. Eerst richten het college de toegang op een eenduidige manier in. Vervolgens zorgt het college dat dit ook visueel wordt gemaakt. Dit gebeurt in samenwerking met Inluzio. De eerste stap is het college nu mee bezig.

Aanbeveling 14: Werk beter samen met vrijwilligersorganisaties

Maak concrete afspraken met de relevante vrijwilligersorganisaties over toegang tot en informatiedeling over de gemeentelijke schuldhulpverlening

Stand van zaken:

Deze aanbeveling is volledig opgepakt en wordt uitgevoerd. Dit proces is continu in ontwikkeling

Toelichting:

De afgelopen jaren is veel aandacht geweest om de samenwerking met vrijwilligersorganisaties te versterken.

Humanitas en Schuldhulpmaatje werken samen met de werkgroep schuldhulpverlening van Bindkracht (en de daaraan verbonden partijen) om de toegang tot schuldhulpverlening verder in beeld te brengen. (Zie ook

aanbeveling 13). Humanitas en Schuldhulpmaatje maken onderdeel uit van de Alliantie Vrijwillige Schuldhulp. Daarnaast sluit het college regelmatig aan bij het overleg van de stuurgroep Bindkracht. Op uitvoerend niveau vindt overleg plaats met Schuldhulpmaatje Venlo en Humanitas.

Het versterken van de samenwerking is een continu proces waarin we blijven investeren.

Aanbeveling 15: Versterk de samenwerking met Plangroep

Blijf investeren in de samenwerking met Plangroep, voor de intake, de afstemming over cliënten en de overdracht van cliënten(dossiers) over en weer. Overweeg daarvoor een vaste accounthouder aan te stellen binnen het cluster SHV.

Stand van zaken:

Deze aanbeveling is volledig opgepakt en uitgevoerd. Dit proces is continu in ontwikkeling.

Toelichting:

De samenwerking met Plangroep is verstrekt. Er vindt regelmatig overleg plaats, zowel op casusniveau als organisatorisch.

Het college heeft een vaste accounthouder voor Plangroep aangewezen.

Er zijn duidelijke werkafspraken over de overdracht van dossiers, waardoor dit soepel verloopt. In het opvolgingsonderzoek van de rekenkamercommissie is geconcludeerd dat uitwisseling van gegevens complex lijkt, maar in de praktijk wordt dit niet zo ervaren. Er zijn afspraken gemaakt die voldoen aan AVG-wetgeving, en waarmee de gegevens zorgvuldig worden overgedragen.

Het op orde houden van de samenwerking met Plangroep is een continu proces. Met de werkafspraken en de periodieke overleggen houdt het college dit proces in stand. Hierover is uw raad ook geïnformeerd bij de beantwoording van de artikel 44 vragen omtrent de uitzending van Radar op 26 januari jl. met betrekking tot gemeentelijke budgethulp.

Aanbeveling 16: Werk doelgerichter en meer structureel aan preventie

Ontwikkel eenvoudige en concrete doelstellingen voor preventie en vroegsignalering, en probeer de projectmatige aanpak waar mogelijk om te zetten in structureel beleid, zodat er op termijn meer zicht ontstaat op het bereik en de effectiviteit.

Stand van zaken:

Deze aanbeveling is volledig opgepakt en wordt uitgevoerd.

Toelichting:

In het Addendum bij beleidsplan is opgenomen dat het college inzet op preventie door aan te sluiten bij life-events. Daarnaast zet het college in op (vroeg)signalering. Dat gebeurt op basis van interne verwijzingen, externe doorverwijzingen en betalingsachterstanden. Om hier invulling aan te geven is in samenwerking met de budgetcoaches van Incluzio is een preventieplan opgesteld.

Dit is een uitvoeringsplan waarin staat welke acties worden ondernomen bij de verschillende life-events. De uitvoering van dit plan is in 2021 ook gestart.

Een aantal voorbeelden uit dit plan:

- De groepen huishoudens met kinderen tot 12 jaar en ouderen lopen een bovengemiddeld risico op armoede. Hier worden extra interventies op ingezet.
- Ouders met een inkomen net boven bijstandsniveau maken weinig gebruik maken van regelingen. Ook hier wordt, in overleg met de Jeugdfondsen, extra op ingezet door het netwerk rondom die ouders te benaderen (bijvoorbeeld onderwijs en trainers van sportclubs).
- Voor inwoners met schulden sluit het college aan bij de landelijke campagne: 'Kom uit je schuld!'.

Bij aanvang van het traject wordt de schuldhoogte geregistreerd. Bij een effectieve preventie en vroegsignalering moet de gemiddelde schuldhoogte dalen.

Daarnaast wordt bekeken wat er mogelijk is rondom voorlichting op scholen. Hierover worden op dit moment nog ideeën verzameld en uitgewisseld. Vanwege de coronamaatregelen was eerdere voorlichting op scholen niet mogelijk.

Het inzetten en uitvoeren van preventieve activiteiten is een continu proces. Via het preventieplan zijn hier door het jaar heen plannen voor gemaakt.

Aanbeveling 17: Organiseer de vroegsignalering goed en inzichtelijk

Werkwijze rondom vroegsignalering vastleggen in interne werkprocesbeschrijvingen en afspraken met externe partijen, en zorg voor goede registratie van signalen/meldingen en de opvolging ervan

Stand van zaken:

Deze aanbeveling is volledig opgepakt en uitgevoerd.

Toelichting:

Het proces vroegsignalering van schulden is volledig vastgelegd en ingericht. Voor de registratie van de betalingsachterstanden maakt het college gebruik van het RIS matching systeem.

Op basis van de ontvangen signalen wordt actie ondernomen. Bij een enkelvoudige melding en/of laag bedrag wordt een brief gestuurd. Bij meervoudige signalen of hoge bedragen wordt geprobeerd telefonisch in contact te komen of er vindt een huisbezoek plaats. Afhankelijk van de situatie worden afspraken gemaakt over de hulp die wordt ingezet.

Aanbeveling 18: Verbeter het inzicht en de grip op bewindvoering

Analyse van de inzet van bewindvoering bij inwoners en concreet plan opstellen om de inzet en kosten van bewind terug te dringen.

Stand van zaken:

Deze aanbeveling is volledig opgepakt en wordt uitgevoerd.

Toelichting:

Stijgende kosten voor beschermingsbewind (hierna te noemen bewind) is al een aantal jaren een landelijke trend. Dat heeft verschillende oorzaken. Een belangrijke oorzaak is de veranderende wetgeving om iemand onder bewind te plaatsen. Beschermingsbewind is in de basis bedoeld om mensen te beschermen als zij als gevolg van lichamelijke en/of psychische klachten (tijdelijk) niet in staat zijn om hun eigen financiën te beheren. Door een wijziging in de wetgeving is de doelgroep die in aanmerking komt voor bewind gestegen. Naast regulier bewind is het zogeheten 'schuldenbewind' erbij gekomen. Het hebben van schulden is daarmee ook een mogelijkheid geworden onder bewind geplaatst te worden.

Het college heeft een overzicht gemaakt van de inwoners die onder bewind staan, waarvoor de gemeente (een deel van) de kosten betaalt. Op basis van eigen onderzoek in combinatie met input van de bewindvoerder krijgt het college een goed beeld van financiële redzaamheid van deze inwoners. Er zijn convenanten afgesloten tussen de gemeente en bewindvoerders. Daarin staan afspraken over de samenwerking met als doel de best passende ondersteuning te bieden aan de inwoners met (een risico op) financiële problematiek. Met alle bewindvoerders vindt een jaarlijks evaluatiegesprek plaats over deze samenwerking. Op cliënt niveau zijn korte lijntjes om te kijken of het bewind moet worden doorgezet en of dat het mogelijk is om een lichtere vorm van ondersteuning (budgetbeheer) in te zetten. Dit is een continu proces.

Mede dankzij deze gesprekken zijn de kosten in december 2021 gedaald met 10,2 procent ten opzichte januari 2021. Daarbij moet wel benadrukt worden dat er altijd een groep mensen zal zijn die het niet redt zonder een bewindvoerder.

Aanbeveling 19: Kies het perspectief van de inwoners

Op korte termijn onderzoek uit laten voeren naar een willekeurige selectie van (voormalige) cliënten van de gemeentelijke schuldhulpverlening en Plangroep. Vraag hen hoe zij zijn geholpen met schulden (geen klanttevredenheid, maar effectiviteit).

Ook onderzoek naar inwoners met schulden, maar zonder gemeentelijke ondersteuning.

Stand van zaken:

Deze aanbeveling is nog niet opgepakt.

Toelichting:

Het college heeft er voor gekozen om eerst de basis op orde te brengen. Daar zijn inmiddels belangrijke stappen in gezet. Zie hiervoor ook de opvolging van de andere aanbevelingen.

In aanloop naar het nieuwe beleidsplan in 2023 wordt het huidige beleidsplan Actief uit armoede geëvalueerd. In deze evaluatie wordt deze aanbeveling meegenomen.

Het is de bedoeling om het onderzoek in Q2-Q4 2022 uit te voeren

